

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ทางอันราบรื่นดีงาม

เมื่อเช้านี้คนมาก เต็มไปหมดเลย มีคนหันหน้าเข้าวัดเราก็พลอยเบาใจ เพราะวัด..ชาวพุทธเรานิยมมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ ใครก้าวเข้าวัดก็คือจะไปสั่งสมคุณงามความดี ไปปฏิบัติเพื่อความดีงามแก่ตนและส่วนรวม เราเห็นคนก้าวเข้าวัดเข้ามาก็ทำให้เบาใจ ก้าวไปที่อื่นมีแต่ไฟนแต่ไฟ เวลาที่ธรรมของพระพุทธเจ้าแทบจะไม่ปรากฏในตัวของเราชาวพุทธเราแต่ละรายๆ นะ ระดับประดาภายนอกเป็นเรื่องของกิเลส แต่หลักธรรมชาติของมันแท้มีตั้งแต่เรื่องกิเลสความเป็นพิษเป็นภัยเต็มอยู่ในตัว กายวาจาใจฝึกลึก ออกมาแสดงก็มี ไม่แสดงฝึกลึกอยู่ภายในเพื่อแสดงออกมาก็มี

ท่านว่ากิเลส ท่านว่าธรรม ทั้งสองนี้ไม่มีที่อยู่ ถ้อยจิตเป็นที่อยู่ ถ้าภาษาโลกเรียกว่าเป็นที่อยู่หลับนอนซบถ่าย ใจของเราที่นี่ละเป็นที่อยู่หลับนอนซบถ่ายของกิเลส และเป็นทั้งบรรเทาความทุกข์ร้อน ตลอดถึงแก้ไขตัดแปลงให้หายจากสิ่งที่เป็นภัย เป็นทุกข์เป็นร้อนอยู่ภายในใจคือธรรม นั่น เพราะฉะนั้นธรรมกับโลกจึงอยู่ที่ใจอันเดียวกัน อย่างที่พ่อแม่ครูจารย์มั่นเทศน์สอนเราที่ไปถึงท่านที่แรก เทศน์อย่างเด็ดที่เดียวนะ เรียกว่ากางเรดาร์ไว้รับเจตนาของเราที่มุ่งอรรถมุ่งธรรมอย่างยิ่ง หอบความสงสัยมรรคผลนิพพานไปหาท่าน

คืออ่านอรรถอ่านธรรมแหละ มีแต่ธรรมชี้บอกในทางที่ถูกต้อง จนกระทั่งถึงนิพพาน อ่านนิพพาน แต่ส่วนย่อยมันยังสงสัยอยู่ทั้งๆ ที่อ่านมรรคผลนิพพานตามที ศาสตราจารย์เอกสอนไว้มันก็ไม่ยอมรับทั้งหมด แต่ส่วนใหญ่ยอมรับไม่สงสัย แต่ส่วนย่อยมันแบ่งกัน ว่ามรรคผลนิพพานยังมีอยู่หรือไม่ มันเห็นชัดๆ ในหัวใจของเราเองตอนเรียนหนังสืออยู่ อ่านมรรคผลนิพพานนั่นแหละ มันก็ยังไปสงสัยมรรคผลนิพพานอยู่จนได้ จึงได้เสาะแสวงหาครูอาจารย์ ตั้งหน้าตั้งตามาอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยที่จะปลดเปลื้องความสงสัยเกี่ยวกับเรื่องมรรคผลนิพพานนี้ให้สิ้นไปจากใจ เพราะการฟังท่าน พอไปเหมือนว่าท่านกางเรดาร์ไว้เลย เตรียมพร้อมไว้เลยดูลักษณะ

เราจะว่าต้นเดาก็ต้นเดาอย่างไม่ผิด คือแน่ใจ เรามุ่งอย่างแรงกล้ามุ่งไปหาหลวงปู่มั่นเพื่อจะฟังข้ออรรถข้อธรรม เฉพาะอย่างยิ่งคือมรรคผลนิพพาน เหมือนว่าเขาท่านเป็นองค์ประกันเลยเชียว ให้ท่านพูดขึ้นมาว่ามรรคผลนิพพานมีหรือไม่มี เราจะลงใจกับท่านองค์เดียวเท่านั้น พอก้าวขึ้นไปนี่ นี่เคยพูดแล้วพูดเล่ามันสดๆ ร้อนๆ ภายในหัวใจไม่จิตจางเลย พอขึ้นไป ท่านมาหาอะไร ขึ้นเลย ท่านมาหาผลนิพพานหรือ จากนั้นท่านก็ชี้ไปเลย ชี้ไปตั้งแต่วัดต่างๆ จนกระทั่งต้นไม้ภูเขา ไม่ใช่

กิเลสไม่ใช่มรรคผลนิพพาน แล้วเข้าไปรอบโลกธาตุ รวมแล้วไม่ใช่กิเลสไม่ใช่มรรคผลนิพพาน กิเลสแท้มรรคผลนิพพานแท้ ท่านรวมนะที่นี้ กิเลสแท้มรรคผลนิพพานแท้อยู่ที่ใจ ว้างเลย เอ้า ให้ท่านนำธรรมนี้เข้าไปบุกเบิก จะได้เห็นทั้งกิเลสทั้งมรรคผลนิพพานอยู่ในใจนี้แหละ ดูที่อื่นไม่เห็นแก่ไม่ตก ดูที่ใจแก่ที่ใจจะตกไปที่นี้ ท่านว่า

คือมันฟังเอาจริงจังมาก ธรรมะท่านเหมือนว่าไหลเข้าสู่หัวใจทั้งหมดเลย ว่าท่านเป็นผู้ทรงมรรคผลนิพพานอย่างเต็มหัวใจท่านอยู่แล้ว พอไปก็เหมือนท่านกางเรดาร์ไว้เลย ใส่เปรี้ยงๆ เลยเที่ยว เราก็จับอย่างถึงใจ บอกให้เปิดออกด้วย รวมแล้วเปิดออกด้วยจิตตภาวนา ท่านจะได้เห็นทั้งกิเลสและมรรคผลนิพพานอยู่ที่หัวใจท่านเอง ที่อื่นไม่มี เอ้า เปิดออกที่นี้ พระพุทธเจ้าเปิดด้วยจิตตภาวนา พระสาวกทั้งหลายเปิดอรรถเปิดธรรม เปิดกิเลสตัณหาออกให้เห็นชัดเจนแจ่มแจ้ง ละได้เด็ดขาดด้วยอำนาจแห่งจิตตภาวนา ท่านว่าอย่างนั้น อย่างอื่นมาเปิดไม่ได้ มีธรรมเท่านั้นมีจิตตภาวนาเป็นสำคัญ เอ้าเปิด

ท่านสอนนี้สอนอย่างเน้นหนักๆ ทีเดียวนะ ก็สมเจตนาของเราที่มุ่งต่อท่าน โดยเฉพาะร้อยเปอร์เซ็นต์ที่จะปลงความสงสัยทั้งหลายที่แบกไปเต็มหัวใจ ท่านก็เปิดออกเสียโล่งไปหมดเลย นี่สรุปความลง ทั้งๆ ที่มีกิเลสอยู่ภายในใจ แต่เรื่องมรรคผลนิพพานหายสงสัย ไม่สงสัยแล้วที่นี้ มีแต่จะทู่กันเท่านั้น ได้เหตุได้ผลชัดเจนหายสงสัยทุกอย่างแล้วจากพ่อแม่ครูจารย์มัน วันนั้นเหมือนว่ากิเลสขาดสะบั้น เห็นนิพพานสดๆ ร้อนๆ ทั้งๆ ที่กิเลสยังมีเต็มหัวใจ ประหนึ่งว่านิพพานอยู่ที่หัวใจล้วนๆ เลยขณะนั้นนะ เชื้อ มันลงใจ

ที่นี้เมื่อลงใจแล้วเดินออกมาจากศาลาเล็กๆ ศาลาหลังนั้นเล็กๆ พอลงมายังไม่ถึงกุฏิเลย ว่ายังงี้ที่นี้ ถ้ามเจ้าของ ได้ฟังอย่างถึงใจแล้ว นี่เราจะจริงไหม ทางนี้ตอบขึ้นทันทีเลย ต้องจริง ไม่จริงตายเท่านั้นอย่างอื่นไม่มี นั่นละที่นี้ลงใจแล้วนะนั่น เรียกว่าจะทู่กันเต็มเหนี่ยวละ ลงใจหายสงสัยแล้วมรรคผลนิพพาน ขึ้นอยู่กับเราจะอาจเอื้อมมากน้อยเพียงไรก็เป็นเรื่องของเราต่อมรรคผลนิพพาน ต่อจากนั้นมามันถึงได้ทู่จริงๆ คือนิสัยเรานั้นเป็นนิสัยจะว่าทิวหรืออะไรก็ตาม มันหาความจริง อย่างที่ได้กันอยู่กับท่านอาจารย์มันก็ได้หาความจริงนะ คือเอาให้ชัดเจน ไม่ชัดเจนชัดกันอยู่นั้นเลย

ก็ไม่มีลูกศิษย์ของท่านองค์ใดที่จะต่อต้านหาญโต้ตอบปัญหากันอยู่บนเวที คือหลวงปู่มัน มีเราเท่านั้น เมื่อสืบถามลูกศิษย์ทั้งหลายที่เป็นลูกศิษย์ท่าน บอกไม่มี มีองค์เดียว นั่น คือเอาจริง คำว่ากล่าวแล้วไม่มี ความจริงเต็มหัวใจ จะหาความจริง ถ้ายังข้องใจอยู่ตรงไหนชัดกันตรงนั้น พอลงแล้วมันจะลงจริงๆ นะจิตนี้ ถ้าไม่ลงแล้วมันไม่สนิทใจ เป็นคาราคาซัง จะขึ้นจะลงก็ไม่แน่ แล้วลอยลม ถ้าลงความจริงได้ถึงใจแล้วที่นี้

ฝั่งเลยเที่ยว นั้นละจึงบอกต้องเอาตายเข้าว่าเลยเที่ยว จากนั้นมาละที่นี้ ความเชื่อมรรคผลนิพพาน การประกอบความพากเพียรจึงรู้สึกพิสดารมากอยู่ ก็เปิดออกมาจากหัวใจนี้ละ เปิดออกมา ๆ เรื่อย เห็นโดยลำดับลำดับ

นี่พูดถึงเรื่องเราอ่านหนังสือ อ่านมรรคผลนิพพาน แต่หัวใจมันก็สงสัยของมันทั้ง ๆ ที่อ่านอยู่นั้นละ แต่พอได้ฟังจากท่านเทศน์ให้ฟังอย่างชัดเจนแล้ว เหมือนหนึ่งว่ามรรคผลนิพพานอยู่ต่อหน้าต่อตาชั่วเอื้อม ๆ กำลังใจก็มาพร้อมกันหมดเลย จึงว่าเอาตายเข้าว่า เรียกว่ามาด้วยกำลังใจ เพราะฉะนั้นการประกอบความพากเพียรจะลำบากยากเย็นเชียวใจขนาดไหนก็ตาม แต่ความมุ่งมั่นเพื่อมรรคผลนิพพานไม่ได้ด้อยลงเลย แข็งแกร่งตลอด นี่ละที่มันบึกบึน ทุกข์ยากลำบากขนาดไหน อำนาจความมุ่งมั่นต่อมรรคผลนิพพานมีกำลังมากเต็มเหนี่ยว ๆ ถึงได้ผ่านอุปสรรคไปได้โดยลำดับลำดับ

ความมุ่งมั่นเป็นสำคัญนะ ถ้าความมุ่งมั่นได้พุ่งไปถึงไหนแล้วขาดไปเลย ถ้าความมุ่งมั่นอ่อนลง ความพากเพียรก็อ่อนลงเหมือนกัน นี่มันมุ่งมั่นขนาดนั้น ลงใจเต็มที่แล้วว่ามรรคผลนิพพานยังอยู่เราจะเอาให้ได้ ในชีวิตนี้ยังงั้นจะต้องให้ได้มรรคผลนิพพานเต็มหัวใจ เปิดออกมาชัด ๆ ก็ว่า จะให้เป็นพระอรหันต์ในชาตินี้ว่างั้นเลย อย่างอื่นไม่เอา เอาชีวิตเข้าแลกเพื่อความเป็นพระอรหันต์เท่านั้น ที่นี้ชีวิตเพื่อความเป็นพระอรหันต์ก็ต้องหนัก ทุกอย่างหนักหมดเลย นี่ได้อุตสาหะพยายามเต็มกำลังความสามารถ ตั้งแต่เริ่มไปฟังพรรษา ๗ สอบเปรียญได้เรียบร้อยแล้วไปแต่พรรษานั้นเรื่อยไปเลย รวมแล้วถึง ๑๖ พรรษา เป็นเวลา ๙ ปี

นั่งภาวนามีแปลก ๆ อยู่อันหนึ่ง นั่งภาวนาอยู่ที่อำเภอจักราช ออกมาจากกรุงเทพก็มาจำพรรษาที่นั่น ความเพียรก็เร่งกันอย่างหนัก รู้สึกว่ากำลังใจดี นั่งภาวนาปรากฏในนิมิตอย่างชัดเจนทีเดียว อันนี้ฝั่งลิกนะไม่บอกใครเลย หากจับไว้ติดหัวใจไม่พรากจากกันเลย มีตาปะขาวคนหนึ่งเดินเข้ามาตรงหน้าเรา ภาพออกจากจิตไปเห็นตาปะขาวคนหนึ่งเดินเข้ามาหาเรา เราก็คอยดูตาปะขาวคนนี้ พอเดินเข้ามาห่างกันประมาณสองวา ตาปะขาวคนนั้นก็มายืนที่นั่นแล้วมานับนิ้วมือ นับข้อมือ หนึ่ง สอง แต่ไม่ได้บอกว่าเป็นหนึ่ง สอง ลักษณะ สาม สี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า นับไปถึงเก้าแล้วเงยหน้ามาดูเรา พร้อมกับบอกในนั้นเสร็จว่าเก้าปีสำเร็จ

ที่นี้ฝั่งใจเลยนะนั่น แน่ใจว่าเก้าปีนี้เราจะสำเร็จ ที่นี้ตอนนั้นเป็นพรรษา ๗ มันมีสองแง่ นะ แ่งหนึ่งคือตั้งแต่ออกมาปฏิบัตินี้เป็นเวลา ๙ ปีถึงสำเร็จหนึ่ง อันหนึ่งตั้งแต่บวชมาถึงนั้น ๙ ปีสำเร็จ ได้ ๙ พรรษาสำเร็จหนึ่ง อีกอย่างออกปฏิบัติไปอีก ๙ ปีสำเร็จ มีสองอย่าง แรงความเพียรใหญ่ พอพรรษาที่เก้ามันยังไม่ได้เรื่องอะไร จิตมีแต่เจริญกับเสื่อม อ้าว ไหนว่า ๙ ปีสำเร็จ มันไม่ใช่ ๙ ปีนี้ละมัง คง ๙ ปีที่ออกปฏิบัติละมัง เลย

พลิกจาก ๙ ปีที่บวชมานี้ไปเป็น ๙ ปีที่ออกปฏิบัติ เร่งกันใหญ่เร่งเต็มที่ทีเดียว พอถึง ๙ ปีนั้นแล้ว จิตนี้ยอมรับว่าละเอียดนะ ละเอียดมากทีเดียว

พอออกพรรษาที่ ๙ ก็มีพระเป็นเพื่อนกัน พรรษาไล่เลยกัน ท่านเป็นนักปฏิบัติเหมือนกัน เราก็เลยไปไขความงใจให้ท่านฟัง บอกว่า ผมจะไขความงใจให้ท่านฟัง ผมมาภาวนาอยู่ที่อำเภอจักราช มีตาปะขาวมาบอก ผมได้เก็บมาถึง ๙ ปีนี้ วันนี้ออกพรรษาแล้วครบ ๙ ปีแล้ว ที่ว่าจะสำเร็จนั้นยังไม่สำเร็จเลย เป็นยังไงถึงเป็นอย่างนั้น แสดงว่าความรู้นี้โกหกผมแหละ แต่เพื่อนองค์นั้นท่านก็ฉลาด ก็เป็นความจริงด้วย โอ้ ๙ ปีนี้ตั้งแต่บวชมาได้ ๙ ปี หนึ่ง แล้วปฏิบัติไปได้ ๙ ปี หนึ่ง ถึง ๙ ปีนี้เป็น ๙ ปีที่ออกปฏิบัติก็ตาม แต่ฟังออกพรรษายังไม่สิ้นเขตของ ๙ ปี ต้องเป็นวันเข้าพรรษาไปต่อไปนั้นละ ๙ ปีนี้ถึงจะหมดสิทธิ์ เวลานี้ตั้งแต่ออกพรรษานี้ไปหาวันเข้าพรรษายังอีกหลายเดือน

เลยเบาใจนะ ที่แรกว่าเจ้าของโกหกเจ้าของจึงไปไขงใจให้ท่านฟัง เก็บมาถึง ๙ ปี ไม่บอกใครเลย คราวนี้พอออกพรรษาแล้วหมดหวัง แต่จิตนี้ยอมรับว่าละเอียดเรื่องละเอียด หากยังไม่สิ้น จึงต้องมาไขงใจให้ท่านฟัง ท่านก็แก้ดีนะ โอ้ นี่ตั้งแต่ออกพรรษามาไปถึงวันเข้าพรรษานู่นยังมีเวลาอีกนาน ยังไม่ได้ครบ ๙ ปีนะว่างั้น ถึงวันเข้าพรรษาวันไหนนั้นแหละถึงจะครบ ๙ ปี รู้สึกว่าเบาใจ ก็เอากันอีกละที่นี้ จากนี้ก็พีดกันเลย อย่างว่าละเพราะนิสัยนี้มันเป็นอย่างนั้น เอาจริงเอาจังมาก นี่ก็อย่างว่า ไปถึงเดือนพฤษภา ยังไม่ถึงวันเข้าพรรษานั้นนะ ในเขต ๙ ปีนั้นนะ ที่ความรู้นี้บอกขึ้นมาแล้วเชื่อเสียด้วยเชื่อความรู้

๙ ปีออกพรรษายังไม่สำเร็จจึงไปไขงใจให้เพื่อนฟัง ท่านก็อธิบายให้ฟังน่าฟังอยู่นะ ลงใจ รอไปถึง ๙ ปีออกพรรษาจะพีดกันใหญ่จากนี้ถึง ๙ ปี ให้สำเร็จในย่านนี้ เอากันใหญ่เลย จนกระทั่งแรม ๑๔ ค่ำเดือน ๖ เขาไปเทียบเป็นวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ถึงได้ปลงกันได้ในวันนั้น ก็อยู่ในเขต ๙ ปีเหมือนกัน เป็นอันว่าความรู้ภายในใจของเราไม่ต้มเรา ยังอีกหลายวันจะเข้าพรรษา เรียกว่าสำเร็จก่อนนั้น ความหมายว่างั้น มันคิดของมัน

นี่พูดถึงเรื่องการประกอบความเพียรเน้นหนัก พอออกพรรษาแล้วมันยังไม่สำเร็จตามที่มันรู้ในภวานานั้น จึงไปไขงใจให้พระท่านฟัง พระเพื่อนฝูงที่ไว้ใจกัน ท่านจึงบอกว่า โอ้ย นี่มันฟังออกพรรษา ต้องเข้าพรรษาปีหน้าโน่นนะถึงจะสิ้น ๙ ปี นี่ละท่านแก้ดีนะ เราก็เอาอีกซัดอีก ไปถึงพฤษภา เดือน ๖ ยังไม่เข้าพรรษาอย่างว่า ก็ลงกันได้ ในจุดนั้น นี่พูดถึงเรื่องภวานามาปรากฏอยู่ที่อำเภอจักราช เป็นอยู่ในใจไม่บอกใครให้ทราบเป็นเวลา ๙ ปีนั้นวันออกพรรษานั้นนี้ว่ามันสิ้นอายุแล้ว ที่เรารู้มันมันผิดไป อันนี้มีพระองค์หนึ่งมาแก้ว่า มันฟังออกพรรษายังไม่ครบ ๙ ปี ต้องไปถึงวันเข้าพรรษา

ปีหน้าโน่นนะ นั่นละถึงจะครบ หือ อย่างนั้นหรือ ก็อย่างนั้นแล้ว ที่นี้พลิกใหม่ เอ้อ เอละ ใส่อีก นั้น ไปถึงเดือน ๖ ยังไม่ถึงเดือน ๘ เข้าพรรษา เหล่านี้ได้เอามาพิจารณาแล้ว มาพูด

ความรู้มันเป็นอยู่ในจิต เวลาภาวนามันรู้ออกอย่างนั้นๆ อย่างมารู้เจ้าของว่า ๙ ปีสำเร็จ ตาปะขาวเราก็ไม่ลืมนะ มายืนอยู่ต่อหน้ามานับข้อมือ ถึง ๙ ข้อมือ แล้วมองหน้ามาหาเรา บอกว่า ๙ ปีสำเร็จ มันก็แยกออกสองทาง ๙ ปีตั้งแต่บวชมาหนึ่ง ๙ ปี เวลาออกปฏิบัติหนึ่ง พอถึง ๙ ปีที่บวชมาแล้วจิตมันกำลังเสื่อมเป็นบ้าอยู่เวลานั้น มันสำเร็จอะไรอย่างนี้นะ มันโกหกเรามาก คงไม่ใช่ ๙ ปีนี้ คงจะเป็น ๙ ปีออกปฏิบัติว่างั้นนะ เลยเลื่อนไปหา ๙ ปีที่ปฏิบัติ นั่นละไปถึง ๙ ปีปฏิบัติ จึงเอากันใหญ่ละคราวนั้น จึงต้องไปไขว้ให้พระท่านฟัง ออกพรรษาแล้ว ๙ ปีนี้ ท่านแก้ปัญหานี้ก็ไปลงกันได้ลงใจ เดือน ๖ ยังไม่ถึงเข้าพรรษาก็ผ่านไป

นี่พูดถึงเรื่องความรู้ เอาจริงเอาจังมาก ทุ่มกันใหญ่เลย การประกอบความพากเพียร เอาอย่างเด็ดอย่างเดี่ยวอย่างเฉียบอย่างขาดไปตลอด เวลาไปอยู่กับพ่อแม่ ครูจารย์มันท่านมักจะได้รั้งเอาไว้ คือมันผาดโผน ท่านรั้งเสมอๆ เรยกตัวอย่างมาเพียงข้อสองข้อ เช่นอย่างเรานั่งตลอดรุ่ง นั่งไปเมื่อนานเข้าๆ เห็นสมควรแล้วท่านก็รั้งสำหรับเราไม่มีถอย เอาจนกันแตกแล้วยังไม่ถอย กิเลสยังไม่แตกไม่ถอยนูนนะ พอขึ้นไปท่านพูดถึงเรื่องม้า เรื่องสารพัดฝึกม้า นั่นละเอามาเทียบกับการปฏิบัติของเรา จิตใจกำลังผาดโผนโจนทะยานต้องทรมาณกันอย่างหนัก ที่นี้เวลาจิตใจมันยอมรับเหตุรับผล มีความสงบร่มเย็นแล้ว การทรมาณอย่างนั้นก็ควรลดลงๆ ให้ปฏิบัติพอเหมาะสมกัน ความหมายว่างั้น ท่านบอกมาเราก็เข้าใจ

นี่ท่านรั้ง เรียกว่ารั้งเอาไว้ ไม้จันทน์มันยังนั่งตลอดรุ่งไปอีกไม่รู้กี่คืน นี่อันหนึ่งอันหนึ่งเวลาจิตมันออกทางด้านปัญญา ที่แรกท่านไล่ลงจากหมูขึ้นเขียง ดิตตสมาธิไม่ยอมออกทางด้านปัญญา ท่านไล่ออกจากสมาธิเข้าสู่ด้านปัญญา พอก้าวเข้าสู่ด้านปัญญามันพุ่งของมันเลย มันรวดเร็วเพราะจิตอิมอารมณ์แล้ว ควรแก่การภาวนาทางด้านปัญญาแล้ว แต่มันยังไม่ออก ถูกท่านมาไล่ออก พอยอมรับท่านแล้ว ไล่ออกนี้พุ่งเลยที่นี้ละ มันออกอย่างรวดเร็วเสียด้วยปัญญา กลางคืนก็ไม่นอน กลางวันนอนไม่หลับ กลางคืนนอนไม่หลับ เพราะจิตหมุนเป็นธรรมจักร เป็นอัตโนมิติของมันพุ่งๆ เลย

อันนี้ก็กลับคืนมาหาท่าน ที่ว่าพ่อแม่ครูจารย์ให้ออกทางด้านปัญญา.เวลานี้มันออกแล้วนะ มันออกยังไง ก็มันไม่ได้นอนทั้งคืนทั้งวัน มันหมุนเป็นกงจักรอยู่ภายในระหว่างธรรมกับกิเลสพืดกัน นั่นละมันหลงสังขาร ท่านว่านะ ทางนี้ก็ตอบเลย ถ้าไม่พิจารณามันก็ไม่รู้ นั่นละบ้าหลงสังขารขึ้นเลยที่นี้ ท่านเอาหนัก ที่นี้นิ่งเลย คือจิตของเรา

พิจารณาทางด้านปัญญา เมื่อมันผาดโผนเกินไป ทางปัญญากลายเป็นสัญญาเป็นสมุทัย แทรกกันไปเราไม่รู้ นั่นละที่ท่านบอกว่าหลงสังขาร คือสัญญาเป็นสมุทัยมันแทรก ปัญญาไป เพราะมันผาดโผนเกินไป เหมือนเราฟันไม้นี้ ไม่ทราบว่าจะเอาคมลงเอาสั้นลง เอาข้างลง มันตีกันตลอดเวลา ท่านบอกว่ามันหลงสังขาร เราก็พิจารณาไป

เวลามันหนักเข้าจริงๆ มันจะตาย เจ็บในหัวอก เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าในหัวอก จึงย่อนเข้ามาพักสมาธิ สมาธิแต่ก่อนฟังแต่ว่ามันติดสมาธิ มันชำนาญมากทางสมาธิ แล้วมันมาเห็นสมาธิเป็นภัยเข้าไปอีก ปัญญาต่างหากเป็นคุณ สมาธิไม่ได้แก้กิเลสได้ ปัญญาต่างหากแก้กิเลส มันก็หมุนไปทางด้านปัญญา ไม่สนใจเข้าสมาธิ แต่เวลามันจะตายจริงๆ มันก็หมุนเข้ามาหาสมาธิด้วยคำบริกรรมนะ บังคับให้จิตเข้าสู่สมาธิ ทั้งๆ ที่สมาธิมันเก่งมากแต่ก่อน แต่ออกทางด้านปัญญา ด้านปัญญามีคุณค่ามีน้ำหนักมากกว่าสมาธิ มันจึงต้องตำหนิสมาธิไม่ยอมพักเข้าสมาธิ แต่ในเวลาจะตายมันก็ย่อนกลับเข้ามาสมาธิ

เอาพุทโธบิบบังคับจิต เอ้า พุทโธๆ เหมือนว่าตั้งกอไก่ กอกาเสียใหม่ เอาพุทโธๆ ไม่ให้มันผล่อออกไป พอแยบออกนี้มันจะออกทางด้านปัญญา เพราะเรื่องปัญญามันรุนแรงมากทีเดียว บังคับด้วยพุทโธ มีสติกำกับ จิตก็แน่วลงสู่สมาธิ พอลงสู่สมาธิแล้วเหมือนถอดเสื้อถอดหมาม มีความสุขสบายเบาไปหมดในเวลานั้น นี่ละจิตเข้าพักเอากำลัง ให้พากันจำเอาไว้ สมาธิไม่แก้กิเลส แต่เป็นสถานที่พักเอากำลังวังชาทางด้านวิปัสสนาคือปัญญา ที่นี้พอจิตมีกำลังแล้ว พอปล่อยพับมันจะฝั่งทางด้านปัญญาเลย เพราะทางด้านปัญญามันรุนแรงมาก พอจิตมีกำลังได้รับความสุขความสบายเต็มที่แล้วปล่อย ทีนี้ก็ขัดทางด้านปัญญา เวลาจะตายจริงๆ ก็กลับมาอย่างแก่นี้แหละ

นี่ละเรื่องสมาธิกับปัญญาเป็นของคู่เคียงกัน เวลาออกทางด้านปัญญา เอา ออกอย่าหวังสมาธิ ทีนี้เวลาจิตเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าแล้วให้ย่อนเข้ามาพักสมาธิอย่าหวังปัญญา บังคับให้พักสมาธิให้ได้ นี่เราก็ผ่านมาหมดแล้ว เพราะฉะนั้นการสอนเหล่านี้จึงไม่ผิด แน่ เราผ่านมาหมดแล้ว เวลาจะตายจริงๆ ต้องย่อนเข้ามาพักสมาธิ สมาธิเป็นที่พักเอากำลังเพื่อปัญญาแก้กิเลสต่อไป เอาไปอย่างนี้เรื่อย ๆ จนกระทั่งผ่านได้ นี่วิธีการที่ราบรื่น มีการทำงานมีการพักผ่อน จะมีแต่การพักผ่อนอย่างเดียวก็ไม่ได้ประโยชน์อะไร ถ้ามีแต่การทำงานอย่างเดียวตายได้คนเราถ้าไม่ได้พักผ่อน ต้องมีการพักผ่อน แล้วก็มีการทำงาน ดังออกทางด้านวิปัสสนาแล้วเข้ามาพักเอากำลังทางด้านสมาธิจนผ่านไปได้ นี่เป็นทางอันราบรื่นดีงาม นี่เราได้ปฏิบัติมาแล้ว จนกระทั่งผ่านไปได้เลย

เรื่องสติปัญญาถึงขั้นที่เป็นอัตโนมัติแล้วนี่ เรื่องความเพียรไม่ต้องพูดแหละ เพียรอะไรเท่านั้นเอง นอกจากว่าเพียรเพื่อความพ้นทุกข์ ถ้าเพียรในประโยชน์พยายาม

ปัจจุบันไม่มี ต้องร้องเอาไว้ มันไม่รู้จักพักจักหยุดจักนอน มีแต่หมุนกันเป็นธรรมจักรไปเลยระหว่างกิเลสกับธรรมพัดกัน นี่เวลาธรรมมีกำลังแล้วฆ่ากิเลสเป็นอัตโนมัติเหมือนกัน ก็กับกิเลสที่ครอบอยู่ในหัวใจสัตว์โลก แล้วทำงานของมันโดยอัตโนมัติเหมือนกันทั่วโลกดินแดน ที่นี้เวลาธรรมมีกำลังแล้ว ธรรมก็แก้กิเลสเป็นอัตโนมัติจนกิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดแล้ว ความหมุนของธรรมกับกิเลสที่แก้กันนั้นหมดปัญหาโดยสิ้นเชิง พวกกันจำเอานะ

ที่มันหมุนตัวเป็นเกลียวหยุดทันที เหมือนว่ารบกับข้าศึก ข้าศึกตายหมดแล้ว แล้วจะไปรบกับอะไรมันก็หยุดเอง นี่ข้าศึกคือกิเลสพาดกันด้วยปัญญา เมื่อข้าศึกคือกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วสติปัญญาหมุนเป็นธรรมจักรก็ยุติลงเอง โดยไม่มีการบังคับบัญชา ไม่มีเตือนกันบอกกันละ ลงเองหยุดเอง นี่การปฏิบัติ นี่ละที่ว่าไปหาพ่อแม่ครูอาจารย์มาแล้วเอากันอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่นี้เสียชีวิตปีที่ท่านผ่านไปในั้นเป็นปีที่เรากำลังหมุนตลอดเวลาเลย จนได้วัดกในตัวเอง

ปีนั้นท่านเริ่มป่วยหนักในพรรษา ไร่เราก็หมุนเป็นธรรมจักร ป่วยใจของเรา จนได้วัดก เอ้อ ทำไมนะ พ่อแม่ครูอาจารย์ก็หนักในทางธาตุทางขันธ์ ไร่เราก็หนักทางด้านสติปัญญาทางด้านจิตใจ ท่านหนักทางธาตุทางขันธ์ เราหนักทางด้านจิตใจทำไมเป็นอย่างนี้ เวลาเผาศพท่านแล้วก็ก้าวเข้าเดือน ๓ จึงได้ออกนี้ไปคนเดียวๆ อยู่คนเดียวมันสนิทใจยิ่งกว่าไปกับใคร จึงไม่เอาใครไป เดือน ๓ ก็ไปอำเภอบ้านฝ่อ ทำบ่อ เข้าไปลึกๆ ในภูเขา พอเดือน ๖ ก็ย้อนกลับมาที่วัดดอยธรรมเจดีย์ มาปลงกันที่นั่น เป็นวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ มาปลงกันที่ตรงนั้น เรื่องมรรคผลนิพพานหายสงสัยโดยสิ้นเชิงในคืนวันนั้นไม่มีสิ่งใดเหลือเลย

นี่ละที่ไปกราบพ่อแม่ครูอาจารย์ ท่านว่าอันนั้นไม่ใช่กิเลสไม่ใช่ธรรมไม่ใช่มรรคผลนิพพาน มรรคผลนิพพานอยู่ที่หัวใจ ได้เปิดโล่งในคืนวันนั้น ว่าอยู่ที่หัวใจจริงๆ ไม่ได้อยู่ที่ไหน นี่การปฏิบัติธรรมให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้ หัวใจนี้พร้อมที่จะรู้ที่จะหลงอยู่ตลอดเวลา ถ้าธรรมแทรกเข้าไปจะรู้จะสะอาดสะอาดอันผ่องใส ถ้าปล่อยให้กิเลสขี้ขี้จะดำไปตลอด ดำยิ่งกว่าหลังหมี่ดำอีก แล้วก็จมในนรก ถ้าได้ชักฟอกดี ๆ แล้วก็สว่างไสวพุ่งถึงแดนนิพพานโดยไม่ต้องสงสัย พวกกันจำเอา มรรคผลนิพพานอยู่กับคำสอนของพระพุทธเจ้า ไม่ได้อยู่กับดินฟ้าอากาศ หรือฟ้าแดดดินลมกาลสถานที่ที่ไหนเลย อยู่ที่หัวใจ

การแก้แก้ด้วยธรรมของพระพุทธเจ้า แก้ได้สด ๆ ร้อน ๆ กิเลสไม่เห็นธรรม จะเป็นกิเลสประเภทใดก็ตามไม่เห็นธรรมที่จะแก้มันจนได้สังหารมันจนได้ ให้นำธรรมมาปฏิบัติ เช่นสติธรรม ปัญญาธรรม วิริยธรรม ขันติธรรม เหล่านี้ให้อดให้ทน ตั้งสติ

สตังอย่าห่างเหินจากใจ ให้ภาวนา ใครภาวนาอยู่ที่ไหนสติให้ติดแนบๆ อยู่กับนั้น แล้วจิตจะตั้งตัวได้เป็นลำดับลำดับ อย่างง่ายนะ ถ้าเผลอบ้างอะไรบ้างทำไปแบบสุกเอาเผากินนั้นไม่เป็นท่านะ นั่งภาวนาจนกระทั่งวันตายก็ไม่ได้เรื่อง ต้องมีความจดจ่อต่อเนื่องกันด้วยความพากเพียร มีสติเป็นฐานสำคัญมากแล้วก้าวได้ไม่ต้องสงสัย เอาละพูดเท่านี้พอ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz